

Ecologisch onderzoek

Gemeenlandshuis te Spaarndam

Versie 5 april 2016

H 02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

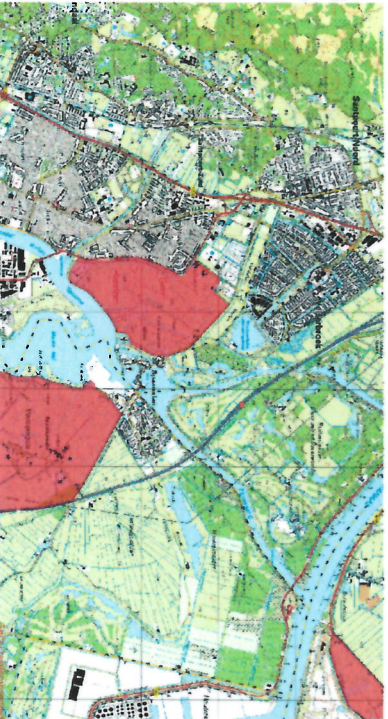
Natura 2000 gebieden.

Natuurnetwerk Nederland.

Weidevogelleefgebied.

Het gemeentelandshuis ligt vlakbij de Grote Sluis die in het Spaarne ligt. Het gemeentehuis staat te Spaarndam en is eigendom van het Hoogheemraadschap van Rijnland. De directe omgeving bestaat uit dorpsbebouwing. Het terrein achter het eigenlijke gemeentehuis is voornamelijk begroeid met gras. Er loopt een korte sloot en er staan enkele hagen. Er staan enkele opstallen, voornamelijk van hout. Op het terrein achter het Gemeentelandshuis bevinden zich enkele gebouwen die verbouwd zullen worden tot o.a. woningen. De kleine opstallen ter plaatse van de moestuin zullen worden gesloopt. Hiervoor in de plaats komt nieuwbouw van woningen. De moestuin wordt verplaatst. Ook zal er extra water worden gegraven en wordt een deel van het terrein heringericht (o.a. een parkeerterrein). Het gemeentehuis zelf krijgt eveneens een andere bestemming, maar wordt gezien de monumentale status alleen intern verbouwd.

Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid

Kennemerland-Zuid is een uitgestrekt duingebied aan de zuidkant van het Noordzeekanaal. Het is een relictrijk en landschappelijk afwisselend gebied, dat grotendeels bestaat uit kalkrijke duinen. De overgang tussen de kalkrijke jonge duinen en ontkalkte oude duinen ligt ter hoogte van Zandvoort. Dit levert een soortenrijke en kenmerkende begroeiing op, met duinroosvegetaties in het open duin, duingraslanden, vochtige en droge duinvallieden, plasjes, struwelen en duinbossen. Vegetaties van vochtige en natte duinvallieden komen met name voor ten zuiden van Zandvoort, waarvan het Houtrijlob het best ontwikkelde kalkrijke, natte duinvallei is. Het areaal kalkrijk duingrasland is vooral rondom Zandvoort groot. Hier komt het zeedorpenlandschap voor. De oudere duinen van het zuidoostelijk gedeelte herbergen goed ontwikkeld kalkarm duingrasland. Ook zijn er verschillende paraboolduincomplexen aanwezig. Op het Kennemerstrand is een jonge strandvlakte met embryonale duinen en een uitgestrekte oppervlakte met kalkrijke duinvallieden aanwezig is. Aan de binnenduimrand zijn diverse landgoederen aanwezig. Hier is een aantal oude buitenplaatsen gelegen, die voor een aanzienlijk deel bebost zijn met naaldbos en loofbos, waaronder oude bossen met rijke stinze flora.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Just buiten de bebouwde kom, op relatief grote afstand (>150 m), liggen terreinen die vallen binnen het natuurnetwerk Nederland, de voornamelijk ecologische hoofdstructuur. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland.

Weidevogelleefgebied

Va de ruimtelijke verordening van de provincie zijn in Noord-Holland de leefgebieden van weidevogels beschermd. De weilanden ten zuiden en ten westen van Spaarndam vallen binnen deze bescherming. Het weidevogelleefgebied mag niet worden verstoord door ruimtelijke ingrepen.

theorie binnen het plangebied aanwezig zijn; winterverblijfplaatsen, zomerkolonies, vliegroutes en paarterritoria. In voorkomende gevallen kunnen – voor de soort essentiële – jachtgebieden eveneens als een vaste verblijfplaats gelden.

Voor het zoeken naar de zomerkolonies van vleermuizen is de periode van mei tot half juli de optimale onderzoekstijd. Voor de (kraam) kolonies is het noodzakelijk minimaal tweemaal, met een interval van drie weken, te inventariseren. Vleermuizen gebruiken verschillende verblijfplaatsen naast elkaar, terwijl de verblijfplaatsen niet continue gebruikt worden. De vaste vliegroutes zijn als twee afzonderlijke typen te verdelen; enerzijds de routes die hoog frequent gebruikt worden en anderzijds de vliegroutes naar de winterverblijven. Het onderzoek naar de vliegroutes tussen kolonieplek en jachtgebied zijn gelijktijdig met de inventarisaties van de kolonies uitgevoerd.

Verschillende soorten bezetten in de nazomer een paarterritorium. Deze kunnen ondersocht worden in de periode september tot en met de tweede helft van oktober. In die periode start tevens de migratie naar de winterverblijven.

Huismus

De huismus (*Passer domesticus*) is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en Faunawet. Ze staan ook vermeld in de Vogelrichtlijn. De huismus staat tevens als gevoelig vermeld op de Rode lijst van de Nederlandse broedvogels (2004). De huismus is een vogel met een vaste verblijfplaats in de zin van de Flora- en Faunawet. Daarom is een afdoende inventarisatie naar huismussen nodig als de aanwezigheid wordt verwacht.

De huismus wordt tijdens de schemering geïnventariseerd, door de zingende mannetjes te tellen. Hiërnee wordt een goede schatting verkregen van de omgeving van de broedkolonie. De bebouwing wordt afgezocht om de nesten te zoeken van de vogels. De nesten worden geteld waarmee bepaald kan worden wat het belang is van de bebouwing voor de huismus. De inventarisatie van de huismus loopt van april tot en met half mei. Als er buiten deze periode wordt geïnventariseerd moet een zwaardere inspanning worden verricht. Tijdens de veldbezoeken waren de omstandigheden voldoende voor een betrouwbaar resultaat.

Op beide avonden zijn binnen de grenzen van het plangebied geen vleermuizen gehoord. Ongeveer een half uur na zonsondergang is een foeragerende gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) gehoord ter hoogte van Spaarnekaade. (buiten het plangebied). De vleermuis kwam uit oostelijk richting. Er is met zekerheid geen relatie met het onderzoeksgebied.

Najaarsinventarisatie vleermuizen

De najaarsinventarisaties zijn uitgevoerd op 16 september 2015 en 9 oktober 2015. De weersomstandigheden tijdens de eerste najaarsinventarisatie, op 16 september was niet ideaal. Het heeft die dag veel geregend. Tijdens het onderzoek was het droog. Tijdens de tweede najaarsinventarisatie, op 9 oktober, waren de weersomstandigheden voldoende gunstig. De minimum temperatuur op de inventarisatie avonden waren resp. 11.0 en 4.0 graden Celsius. Opvallend is dat het begin oktober overdag warm was, maar dat het in de avonden snel afkoelde. De afkoeling heeft geen invloed op het paargedrag van vleermuizen. De windsnelheid lag tussen 1 Bft en 3 Bft. De inventarisatie is voornamelijk gericht op het zoeken van paarterritoria.

Inventarisatie vleermuizen – 16 september 2015 en 9 oktober 2015

Vleermuizen maken de locatie van hun paarverblijf kenbaar door het uiten van baltsroepen. De inventarisatieavond van 16 september is enkele uren na zonsondergang gestart. De inventarisatieavond van 9 oktober is gestart om 18:30, een half uur voor zonsondergang.

Tijdens de najaarsinventarisaties zijn geen roepende mannetjes of jagende vleermuizen gehoord in het plangebied, daarom kan worden geconcludeerd dat binnen het plangebied geen paarterritoria aanwezig is.

Uit het afdoend onderzoek naar vleermuizen is gebleken dat in het plangebied geen zomerverblijfplaatsen en paarterritoria aanwezig zijn in het gemeentelijkshuis en de gebouwen daarom heen.

Huismus

De huismus heeft een nest onder het dak van gebouwen. Tijdens het onderzoek is gezocht naar roepende mannetjes op de daken, deze geven vaak aan dat in de buurt een nest zit. Ook zijn roepende jongen vanuit het nest vaak te horen. Tijdens de inventarisaties van 26 juni en 15 juli zijn in de heg van het woonhuis – dat buiten de geplande ontwikkelingen blijft – verschillende huismussen gezien.

Conclusie en advies

Voor het Gemeenlandshuis aan de Spaarnedammerdijk 23 te Spaarnedam worden plannen ontwikkeld. Er is een masterplan opgesteld waarin de ontwikkelingen worden beschreven. Het betreft deels verbouwing en deels nieuwbouw van woningen en commerciële ruimten.

Voor de ruimtelijke plannen is een quick scan ecologie uitgevoerd op 26 juni 2015. Uit de quick scan is gebleken dat een afdoend onderzoek naar vleermuizen en de huismuis noodzakelijk zijn om de effecten te bepalen van de geplande ontwikkelingen. Direct na de quick scan is, op de zelfde dag, de eerste voorjaarsinventarisatie uitgevoerd naar vleermuizen en huismuis.

Op basis van het advies is in het voorjaar en najaar van 2015, een afdoend onderzoek uitgevoerd binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol en andere richtlijnen voor goed onderzoek.

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen of parterthorja van vleermuizen aangetroffen. In de heg van de woning naast het Gemeenlandshuis zijn verschillende huismussen aangetroffen. Mogelijk nestelen de huismussen daar. Deze woning blijft buiten de geplande ontwikkelingen. Een onthefing van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

Natuurbeschermingswet

De Natura 2000 gebieden Kennemerland-Zuid en Polder Westraan liggen op vrij grote afstand van het plangebied. Vanwege de afstand en de aard en omvang van de geplande ontwikkeling is op voorhand duidelijk dat er geen effect zal zijn op het behalen van de doelstellingen van het Natura 2000 gebied. Een vergunning van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

Natuurnetwerk Nederland

Het dichtstbijzijnde gebied wat is aangewezen als Natuurnetwerk ligt op 262 meter afstand van het plangebied. Gelet op de aard en omgeving van het voornemen, is een kans op een effect op het Natuurnetwerk erg klein. Er is geen vergunning van de Natuurbeschermingswet nodig of een verklaring van geen bedenkingen voor het voornemen. Er is geen onthefing van de Flora en Faunawet noodzakelijk.

Bronnen

- Diets, Chr., O. von Helversen & D. Mill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest- Afrika. Triton Natuur
- Herder, J. (2010). Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen 1980-2010. RAVON – Landschap Noord-Holland
- Herder, J., Kranenbarg, J., Hoogeboom, D., Hamers, J., Dekker, K. (2012). Atlas van de Noord-Hollandse vissen 1980-2012. RAVON – Landschap Noord-Holland
- Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS. Landschap Noord-Holland.
- Kaag, K. (2012) Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009. Vlindersichting. Landschap Noord-Holland.
- Kapreyn, K. (1995). Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co. Haarlem
- Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- Scharinga, C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN. Landschap Noord-Holland.
- waarneming.nl
- provincieoordholland.nl